Behandeling

Ozanimod, ponesimod en fingolimod bij multiple sclerose (MS)

Ozanimod, ponesimod en fingolimod zijn medicijnen die worden gebruikt bij de behandeling van Relapsing Remitting Multiple Sclerose (RRMS).

U krijgt deze folder omdat u een van deze medicijnen gaat gebruiken. De werking en bijwerkingen zijn (bijna) hetzelfde.

(073) 553 23 25
Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Werking

Ozanimod, ponesimod en fingolimod zorgen ervoor dat witte bloedcellen (T-lymfocyten) worden vastgehouden in de lymfeklieren. Daardoor hebben de witte bloedcellen veel minder kans om zich naar de hersenen te verplaatsen en komen er minder ontstekingen voor in de hersenen.

Behandeling met ozanimod, ponesimod of fingolimod

Voor de behandeling

Let op: voor ieder medicijn kunnen er andere onderzoeken nodig zijn.

- Voordat u start met ozanimod, ponesimod of fingolimod wordt er bloedonderzoek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken) gedaan. Bloedafname kunt u doen bij de JBZ hoofdlocatie, bij een JBZ Dichtbij locatie, of bij een van onze prikposten in de regio.
- De MS-verpleegkundige controleert 1 keer uw bloeddruk voordat u start met de behandeling.
- Uw huisarts controleert uw huid op huidafwijkingen voordat u start met de behandeling. Bij afwijkende plekken verwijst de huisarts u door naar de dermatoloog.
- Voordat u start met **fingolimod** heeft u 1 keer een afspraak bij de cardioloog. Er wordt een hartfilmpje (E.C.G.) gemaakt om te controleren of er geen hartafwijkingen zijn.
- Voordat u start met **ozanimod** of **ponesimod** wordt er een hartfilmpje (E.C.G.) gemaakt. Een standaard afspraak bij de cardioloog is niet nodig. Soms is een beoordeling van de cardioloog nodig als u een hartaandoening heeft.
- Bij sommige aandoeningen vanuit het verleden, onderzoekt de oogarts u.

Het is belangrijk dat u de MS-verpleegkundige laat weten wanneer u precies gaat starten met het medicijn, om vervolgafspraken af te spreken.

Gebruik

Als u **fingolimod** voor de eerste keer gebruikt, kan het zijn dat uw hartslag vertraagt. Dit gebeurt meestal binnen enkele uren. Daarom neemt u de eerste keer het medicijn in op de afdeling Dagbehandeling Cardiologie. Hier registreren we uw hartritme tot 6 uur na inname van **fingolimod.** De verpleegkundige maakt ook een hartfilmpje en controleert uw bloeddruk.

Gebruikt u **ozanimod** of **ponesimod** voor de eerste keer, dan hoeft u niet naar het ziekenhuis. U kunt het medicijn gewoon thuis innemen. Bij deze medicijnen wordt de dosering langzaam opgebouwd.

- **Ozanimod** en **fingolimod** krijgt u in de vorm van een capsule. **Ponesimod** krijgt u in de vorm van een tablet.
- U neemt het medicijn 1 keer per dag in, doe dit het liefst op een vast moment.
- Neem het medicijn in met een half glas water, zonder te kauwen.
- Bescherm uw huid tegen de zon. Bij lang gebruik is uw huid namelijk gevoeliger voor schade door de zon. Ga ook niet onder de zonnebank.

Wat moet u doen als u het medicijn vergeten bent in te nemen?

Bij een vergeten dosering, is het advies afhankelijk van hoe vaak u het bent vergeten. Dit verschilt ook per medicijn.

Ozanimod

- De eerste 14 dagen: Neem contact op met uw arts of apotheker als u het medicijn 1 keer bent vergeten.
- Vanaf dag 15: Is het nog dezelfde dag, neem de capsule dan nog in. Is het al de volgende dag? Sla dan over.
- U bent het medicijn 2 keer of vaker vergeten: Neem contact op met de arts of apotheker.

Ponesimod

- Heeft u 3 of minder tabletten achter elkaar vergeten? Dan kunt u doorgaan met de behandeling door de eerste tablet in te nemen die u vergeten bent (zie bijsluiter voor extra informatie).
- Heeft u 4 of meer tabletten achter elkaar vergeten? Neem dan contact op met uw arts. U mag niet doorgaan met uw behandeling zonder met uw arts te overleggen. U moet namelijk opnieuw beginnen, met een nieuwe startverpakking. Ook moet uw hart misschien opnieuw gecontroleerd worden.

Fingolimod

- De eerste 14 dagen: Neem contact op met uw arts of apotheker als u het medicijn 1 keer bent vergeten.
- Vanaf dag 15: Neem de vergeten capsule niet meer in. U neemt de volgende capsule in op de normale tijd.
- U bent het medicijn 2 keer of vaker vergeten: Neem contact op met uw arts of apotheker.

Levering

Het medicijn wordt geleverd door de Jeroen Bosch Apotheek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/jeroen-bosch-apotheek-poliklinische-apotheek).

Geneesmiddelen en milieu

- Bestel niet meer medicijnen dan u denkt nodig te hebben.
- Spoel medicijnen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- Lever oude medicijnen in bij de apotheek als u ze niet meer gebruikt. Als u medicijnen op de juiste manier afvoert, worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

Betrouwbare informatie over medicijnen nodig?

Kijk hiervoor op www.apotheek.nl (https://www.apotheek.nl/)

Wij controleren regelmatig of deze informatie nog actueel is. Maar de ontwikkelingen op het gebied van medicijnen gaan heel snel. Soms is bepaalde informatie mogelijk toch al weer achterhaald of verouderd. Als u hierover vragen heeft stel deze dan aan

de MS-verpleegkundige.

Vervolgafspraken

- De vervolgafspraken plannen we samen met u via de app 'Thuismeten'.
- Na 6 maanden krijgt u een MRI-scan van de hersenen. Er wordt dan ook een controleafspraak gepland bij de neuroloog om de uitslag van de MRI-scan te bespreken.
- Daarna wordt er meestal iedere 6 maanden een afspraak voor u gemaakt. Dit gebeurt vaak om en om bij de MS-verpleegkundige en de neuroloog.
- De eerste jaren krijgt u ieder jaar een MRI-scan van de hersenen.

Controle van uw bloed

Naast de controle-afspraken moet u regelmatig bloed laten prikken. De controles van uw bloed zijn belangrijk voor een veilig gebruik van het medicijn. Als u meerdere keren uw bloed niet laat controleren, dan kan de arts het voorschrijven van het medicijn (tijdelijk) stopzetten.

Het bloedonderzoek is in maand 1, 3, 6, 9 en 12, nadat u bent begonnen met het medicijn. Daarna gebeurt dit elke 6 maanden. Het MS-centrum stuurt u de formulieren voor het bloedprikken. U kunt de uitslagen vinden in MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz). Als de bloeduitslagen afwijkend zijn, dan belt de MS-verpleegkundige of de neuroloog u.

Controle van uw bloeddruk

U kunt uw bloeddruk thuis zelf controleren met een bloeddrukmeter die u kunt krijgen van het Thuismonitoringscentrum. U controleert uw bloeddruk nadat u bent begonnen met het medicijn in maand 1, 3, en 6.

De MS-verpleegkundige kan ook uw bloeddruk meten in het ziekenhuis. Daarna controleert u of uw huisarts 1 keer per jaar uw bloeddruk.

Controle door oogarts

Na het starten met het medicijn heeft u na 3 tot 4 maanden 1 keer een afspraak bij de oogarts. Die onderzoekt of er een mogelijke vochtophoping in de gele vlek van het netvlies is (macula-oedeem). Meestal is deze controle maar 1 keer, behalve als er uit dit onderzoek bijzonderheden komen.

Huidcontrole

Het advies is om 1 keer per jaar uw huid te laten controleren. Dit kan meestal bij de huisarts.

Bijwerkingen

Zoals bij elk medicijn kunnen ozanimod, ponesimod en fingolimod bijwerkingen geven. Niet iedereen heeft daar last van. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

Lage hartslag en daling van de bloeddruk (in de eerste uren na eerste inname).

Mogelijke klachten hierbij zijn: duizeligheid, vermoeidheid, misselijkheid en/of hartkloppingen.

Wat kunt u doen bij deze klachten:

- Drink voldoende water.
- Meet uw bloeddruk met de bloeddrukmeter.
- Bel naar het MS-behandelcentrum als de klachten niet overgaan.

Licht verhoogd risico op huidkanker

Naast de jaarlijkse huidcontrole is het advies om u niet zonder bescherming in de zon te gaan.

Wat kunt u zelf doen:

- Als u in de zon bent is het advies om uzelf in te smeren met zonnebrandcrème met SPF 50.
- Het advies is om de zonnebank niet te gebruiken.

Hoofdpijn

De eerste dagen na het innemen van het medicijn kunt u last krijgen van hoofdpijn.

Wat kunt u zelf doen:

- U mag zo nodig paracetamol gebruiken.
- Drink voldoende water, en probeer cafeïne en alcohol te beperken.

Verhoging van de bloeddruk

Uw bloeddruk wordt gecontroleerd door het MS-behandelcentrum of u kunt zelf uw bloeddruk meten en uw metingen invoeren in de thuismeten app.

Verminderen van het aantal witte bloedcellen

Als het aantal witte bloedcellen vermindert, bent u gevoeliger voor infecties. Daardoor kunt u sneller verkouden worden of griepachtige verschijnselen krijgen.

Leverfunctiestoornis

Een leverfunctiestoornis komt vooral voor tijdens de eerste 6 maanden dat u het medicijn gebruikt. Bij de meeste mensen herstelt dit weer binnen een paar weken. Voor en tijdens de behandeling controleren we uw leverfunctie.

Vochtophoping in de gele vlek van het netvlies (maculaoedeem).

Bij maculaoedeem ziet u wazig en minder scherp. Soms lijken beelden vervormd of anders dan normaal. Als u deze klachten krijgt bel dan naar uw behandelaar.

Waar moet u op letten?

Zwangerschap en vruchtbaarheid

- U mag **niet** zwanger worden tijdens het gebruik van ozanimod, ponesimod en fingolimod, omdat er een verhoogde kans is op aangeboren afwijkingen bij het kind.
- We adviseren u dringend om betrouwbare anticonceptie te gebruiken tijdens de behandeling:
    - **ozanimod:** tot 3 maanden na de behandeling.
    - **ponesimod:** tot 1 week na de behandeling.
    - **fingolimod:** tot 2 maanden na de behandeling.

- Heeft u een zwangerschapswens? Neem dan contact op met de MS-verpleegkundige voor overleg over stoppen met het medicijn en verdere begeleiding. Het stoppen van het medicijn verhoogt de kans op het ontstaan van nieuwe MS-ontstekingen. Soms is er een tijdelijke andere behandeling nodig om veilig te kunnen stoppen. De verpleegkundig specialist kan u hier meer informatie over geven.
- Er wordt bij gebruik van het medicijn geen effect op de vruchtbaarheid van zowel mannen als vrouwen verwacht.

Borstvoeding

U mag geen borstvoeding geven tijdens het gebruik van ozanimod, ponesimod of fingolimod.

Autorijden

Dit medicijn heeft geen invloed op uw rijgeschiktheid. U mag daarom gewoon autorijden als u dit medicijn gebruikt.

MS kan in sommige gevallen wel gevolgen hebben voor het veilig deelnemen aan het verkeer. Daardoor kunt u mogelijk tijdelijk niet autorijden of zijn aanpassingen nodig om veilig te mogen rijden.

Wilt u meer weten over autorijden en MS? Lees dan de folder 'MS & autorijden' (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum/zorg-bij-ms/ms-autorijden).

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar de MS-verpleegkundigen, telefoonnummer (073) 553 23 25. Zij zijn meestal elke werkdag aanwezig.

Vraag uw apotheek bij vragen over:

- Levering van medicatie.
- Inname problemen.
- Bijwerkingen.
- Gelijktijdig gebruik met voedingssupplementen.

Telefoonnummer: (073) 553 59 99 – vraag naar apothekersassistente JBthuis.
E-mail: apotheek-thuis@jbz.nl

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Neurologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/neurologie)

MS-expertisecentrum (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum)

Apotheek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/apotheek)

Meer informatie

Apotheek.nl (https://www.apotheek.nl/medicijnen/ozanimod?product=zeposia)
Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen.

Apotheek.nl (https://www.apotheek.nl/zoeken?q=fingolimod)
Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen.

Kijksluiter (https://www.kijksluiter.nl/#!)
Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen, bijvoorbeeld in een video en ook in andere talen.

Code NEU-319

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis